

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2021

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2021

INSTITUTUL DE CERCETARI JURIDICE, POLITICE SI SOCIOLOGICE

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL

privind implementarea Ofertei de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și
atenuarea impactului pandemiei COVID-19

20.70086.20/COV Politici publice bazate pe dovezi în perioada pandemiei COVID19: Perspectivele
aplicării practice a concepțiilor „Guvernării deschise” și „Științei deschise” în Republica Moldova
(GOVSCIENCE)

Prioritatea Strategică: *Provocări societale*

Conducătorul proiectului

ROȘCA Alexandru, dr.

(numele, prenumele)

(semnătura)

Directorul organizației

JUC Victor, dr. hab., prof. univ.

(numele, prenumele)

(semnătura)

Consiliul științific/Senatul

JUC Victor, dr. hab., prof. univ.

(numele, prenumele)

(semnătura)

Chișinău 2021

1. Scopul ofertei de soluții depuse la concurs

Scopul proiectului era să realizeze *o cercetare a rolului guvernării deschise și științei deschise* într-un mod simbiotic în perioada pandemiei COVID-19.

Necesitatea acestei simbioze a fost dictată de circumstanțele, ce au apărut în perioada pandemiei. Factorii de decizie politică de pretutindeni par acum mai mult ca oricând să aibă nevoie de expertiză științifică, dar și încredere în capacitatea societății academice să o ofere. Capacitatea datelor științifice și a informației în general de a oferi soluții pentru politici publice în perioada de criză este promițătoare. Agenda colaborării științei și politicului impune două concepte, care până mai recent existau, practic, paralel, însă acum se cer de urgență amalgamate: "Știința deschisă" și "Guvernarea deschisă". Știința deschisă este centrală pentru realizarea dezideratului cooperării, urmărind împărtășirea rezultatelor, metodelor și datelor.

Unul din componentele majore ale conceptului științei deschise sunt infrastructurile de cercetare (e-Infrastructuri deschise pentru cercetarea publică și privată), care ar oferi cercetătorilor accesul la datele atât de necesare în perioada lucrului la distanță și măsurilor proactive de protecție a personalului.

De altă parte, conceptul "guvernării deschise" se referă la practicile de transparență, responsabilitate și co-participare la politicile publice. Împreună, conceptele guvernării deschise și științei deschise în mod perfect ating unul din dezideratele majore ale UE în domeniul actului de guvernare: politici bazate pe evidențe ("evidence-based policy making"). Procesele politice bazate pe evidență și date calitative sunt condiția necesară pentru o guvernare cointereseată de coaptare a științei în elaborarea soluțiilor pentru politici publice.

Politicile bazate pe dovezi prezumă încorporarea devezilor de cercetare riguroase în dezbaterile de politici publice și procesele interne din sectorul public pentru evaluarea politicilor și îmbunătățirea actului de guvernare. Scopul principal al politicilor bazate pe dovezi este de a îmbunătăți fiabilitatea consultanței în ceea ce privește eficiența și eficacitatea politicilor publice și alternativelor posibile. Acest lucru este atractiv pentru factorii de decizie pragmatici, care doresc să știe ce anume funcționează în care anume condiții, precum pentru profesioniștii care vin cu îmbunătățirea tehnicilor de analiză și evaluare. Indiferent de metodologiile folosite, politicile bazate pe dovezi necesită o combinație dintre trei factori cruciali: 1) sprijin politic; 2) abilități analitice; 3) date calitative. În condițiile impuse de COVID-19, datele calitative și accesul rapid la ele depind enorm de abilitatea științei de a accesa infrastructurile de cercetare existente. Pentru Republica Moldova, unde infrastructurile de cercetare în mai multe domenii

fie nu există, fie nu sunt suficient dezvoltate și întreținute, soluția constă în integrarea în infrastructurile de cercetare europene.

2. Obiectivele ofertei de soluții

- 1) Colectarea și analizarea abordărilor guvernamentale și extraguvernamentale în timpul pandemiei, cu accent pe instrumentariul "guvernării deschise" și implementării "politicilor bazate pe dovezi". Acest obiectiv presupune atât studierea cadrului internațional general al politicilor publice (cu abordările evoluând de la "aplatizarea curbei" sau "imunitate de turmă" până la COVID-disidență), cât și exemple de implicare a societății civile sau cetățenilor în soluționarea situațiilor de criză;
- 2) Inventarierea și analiza modalităților și practicilor internaționale de adaptare a societății academice la condițiile impuse de COVID-19; cercetarea rolului exponențial crescut al "științei deschise", accesului rapid la date și al infrastructurilor de cercetare;
- 3) Analiza și evaluarea modelelor internaționale ale cooperării științei și a factorilor de decizie pentru soluționarea crizei, instituite de pandemia COVID-19;
- 4) Explorarea capacităților științei socio-umaniste din Republica Moldova de a fi antrenată în oferirea expertizei pentru politicile publice în perioadele de criză; elaborarea mecanismului de integrare de facto a cercetării socio-umaniste naționale în Spațiul European de Cercetare prin accesarea infrastructurilor europene de cercetare din domeniu.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivele ofertei de soluții

- 1) Atelier de lucru: Implementarea practică a conceptului "politici bazate pe dovezi" pentru contracararea situațiilor de urgență: experiență internațională și bune practici pentru Republica Moldova;
- 2) Atelier de lucru 2, decembrie 2020: Principiul "guvernului deschis" pentru abordarea pandemiei COVID-19 și a altor crize majore: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova;
- 3) Editarea monografiei colective nr.1: Strategia "guvernării deschise" pentru abordarea pandemiei COVID-19: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova;
- 4) Deplasarea la Consorțiul Arhivelor de Date pentru Științele Sociale Europene pentru traininguri asistate de experții CESSDA (conducătorul proiectului + 1 executor);
- 5) Atelier de lucru: Infrastructurile de cercetare europene pe domeniul științelor socio-umaniste: modalitățile de integrare și operare a datelor;

6) Editarea monografiei colective nr.2: Implicarea științei socio-umaniste în oferirea expertizei pentru "politici bazate pe dovezi" de contracarare a situațiilor de urgență: experiență internațională și bune practici pentru Republica Moldova (225 exemplare)

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivele ofertei de soluții

1. Organizarea conferinței științifice internaționale cu genericul cu genericul: „Politici bazate pe dovezi”: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova”, 2.12.2020;
2. Organizarea conferinței științifice internaționale cu genericul: „Strategia "gubernării deschise" pentru abordarea pandemiei COVID-19: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova”, 13.05.21;
3. Organizarea trainingului: RECAST Training School in the Humanities & the Social Sciences (2021 edition): Democratic Constitutionalism and Rights during COVID-19. COST Action 16211: Reappraising Intellectual Debates on Civic Rights and Democracy in Europe (RECAST). Chișinău, 10-11 februarie 2021; online;
4. Editarea monografiei colective: «Implementarea practică a conceptului Politici bazate pe dovezi: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova». Materialele conferinței științifice cu participare Internațională din 2 decembrie 2020. Chișinău: ÎS FEP "Tipografia Centrală", 2021. ISBN 978-9975-157-24-7;
5. Pregătirea pentru editare a monografiei colective nr.2: Implicarea științei socio-umaniste în oferirea expertizei pentru "politici bazate pe dovezi" de contracarare a situațiilor de urgență: experiență internațională și bune practici pentru Republica Moldova

5. Rezultatele obținute

Rezultatele cercetării cuprind:

- 1) Inventarierea abordărilor teoretice și practice, la care au apelat guvernele lumii pentru a aplana efectele negative ale pandemiei COVID-19, cu accent pe coeziune socială;
- 2) Inventarierea a strategiilor socio-politice și economice de depășire a crizei post-COVID-19;
- 3) O analiză a abordărilor care au reușit în mod cert dintr-un dialog public cu societatea academică, cu accent pe politicile bazate pe evidență și guvernare deschisă;
- 4) O analiză a mecanismelor de coordonare a transferului de cunoștințe între științele socio-umaniste și politica publică;
- 5) Un set de recomandări cu privire la crearea unui cadru juridic și guvernamental solid pentru

partajarea și reutilizarea datelor în condițiile pandemiei;

6) Inventarierea și descrierea infrastructurilor europene de cercetare;

6) Crearea de sinergii de cercetare cu alte instituții de peste hotare, interesate în studierea funcționalității sociale în perioada COVID-19.

Colectivul de cercetători a ajuns la următoarele concluzii:

- Criza sistemică provocată de pandemia COVID-19 este o problemă globală, însă diferite regimuri fac față acestei provocări cu diferite grade de eficacitate, care se datorează capacității societăților de a pune în aplicare măsuri restrictive ce reduc semnificativ drepturile și libertățile cetățenilor;

- Unele dintre guverne considerate a avea cea mai înaltă capacitate de răspuns la o izbucnire pandemică nu au reușit să răspundă eficient la COVID-19. Prin urmare, în lumina COVID-19 se pune problema modificării înțelegerii conceptelor de capacitate de reacționare și disponibilitate. În plus, capacitatea politică trebuie încorporată în conceptualizarea pregătirii și reacționării la situațiile de criză pandemică;

- Cele mai mari avantaje în lupta împotriva pandemiei și problemele cauzate de aceasta sunt le prezintă regimurile cu caracter neo-autoritar al organizării vieții publice și politice, care au oportunități / instrumente mai largi de restricționare a libertății și de subordonare a acțiunilor cetățenilor la normele de comportament care contribuie la creșterea securității și stabilității societății;

- Unele mecanisme tipice statelor democratice în domeniul sănătății publice au funcționat precar după izbucnirea COVID-19, ceea ce i-a făcut pe unii experți să afirme, că instrumentele de natură autoritară ar putea fi mai eficiente pentru performanțele guvernamentale în stăvilirea pandemiei și depășirea situațiilor de criză legate de aceasta;

- După decenii, în care măsurile coercitive de sănătate publică au fost considerate contraproductive, COVID-19 a adus implementarea pe scară largă a izolării și carantinei, supravegheate, uneori, de forțele de ordine. Printre măsurile guvernamentale din cele mai laudate se numără carantinle rigide care în alte context și alte circumstanțe n-ar fi fost etichetate ca și etice. Acest lucru implică o analiză detaliată a rezultatelor atinse de reacțiile coercitive, mai ales din moment ce acestea continuă să fie aplicate în prezent;

- Cele mai vulnerabile din punctul de vedere al eficienței procesului politic într-o pandemie sunt „regimurile hibride” care iau forma „imitației democrației”, în cadrul căreia concurența constantă a tendințelor multidirecționale (autoritarism / democrație) reduce

semnificativ potențialul de stabilitate și supraviețuire a societății în contextul amenințărilor crescânde;

- Ca un mecanism pandemic de guvernare, coerciția este eficientă inițial, însă reduce încrederea, subminând eficacitatea răspunsului anti-pandemic pe termen mediu și lung. Există un set rezonabil de date practice ce arată că utilizarea pe scară largă a măsurilor coercitive dă naștere reacțiilor sociale adverse;

- În Republica Moldova, al cărei sistem politic este una dintre variantele "regimurilor hibride" ale spațiului post-sovietic, lupta pentru putere ocupă primul loc pe agenda politică, absorbind cea mai mare parte a energiei și atenției clasei politice, reducând astfel rezistența societății la provocările vremii;

- Lupta pentru putere sau plenitudinea puterii purtată pe fundalul pandemiei duce la o radicalizare semnificativă a relațiilor politice, care, prin creșterea confruntării forțelor politice, exclude posibilitatea unui dialog despre problemele de importanță publică, atât de necesar în contextul unei crize sistemice aprofundate, care afectează în mod direct procesul în sine și natura luării deciziilor;

- Soluția la problemele cauzate de criza pandemică se dovedește a fi conectată la contextul general al "luptei pentru putere", ceea ce duce la politizarea lor, transformând procesul decizional în opoziție politică. Procesul decizional este întârziat; natura luării deciziilor este, în cea mai mare parte, autoritară, vizând blocarea opoziției de către majoritatea parlamentară sau ignorarea deschisă a opiniei opuse celeia a elitelor aflate la guvernare, inclusiv în detrimentul normelor legislative existente; deciziile luate nu corespund întotdeauna nivelului de profesionalism cerut în condițiile complexității sociale și creșterii amenințărilor, deoarece selectarea candidaților pentru funcții guvernamentale responsabile este în principal subordonată criteriilor loialității politice; în deciziile luate, domină populismul, dictat exclusiv de dorința de a consolida elitele politice la putere, ceea ce vine în detrimentul implementării sarcinilor de importanță strategică pe termen lung într-o pandemie; caracterul temporar al puterii care ia decizii de mare importanță publică erodează responsabilitatea persoanelor investite cu puteri de stat pentru rezultatul final al activităților lor, care, împreună cu lipsa unui control real din partea societății, creează condiții favorabile pentru implementarea preferențială a obiectivelor care nu neapărat satisfac interesele publicului larg;

- Caracteristicile desfășurării procesului politic în cadrul funcționării "regimului hibrid" care s-a dezvoltat în Republica Moldova în etapa actuală îi reduc semnificativ eficacitatea,

afectând ritmul și natura dezvoltării societății, iar în condițiile pandemiei pun în pericol siguranța și chiar supraviețuirea cetățenilor.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de publicații

Monografii, culegeri de articole științifice

- BRAGA L. Политическая культура в Республике Молдова». Кишинэу: «Типография Centrală», 2020, 334 P., (18 c.a.). ISBN 978-9975-151-10-8
- DIACON M. Politica educațională și de formare profesională a Uniunii Europene. Chișinău: ÎS F E P „Tipografia Centrală”, 2020. 152 p.
- ROȘCA A. Infrastructurile europene de cercetare (2 c.a.; în curs de publicare)

Capitole în monografii, culegeri

- BRAGA L. Политический процесс и политическое участие в Республике Молдова: между теоретическим идеалом и реальностью наших дней. În: "Implementarea practică a conceptului Politici bazate pe dovezi: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova". Materialele conferinței științifice cu participare Internațională din 2 decembrie 2020. Chișinău: ÎS FEP "Tipografia Centrală", 2021. pp. 80-113. ISBN 978-9975-157-24-7.;
- ROȘCA A. Răspunsul public la pandemia COVID-19: eficiență versus constituționalism. În: "Implementarea practică a conceptului Politici bazate pe dovezi: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova". Materialele conferinței științifice cu participare Internațională din 2 decembrie 2020. Chișinău: ÎS FEP "Tipografia Centrală", 2021. pp. 6-27. ISBN 978-9975-157-24-7.;
- DIACON M. Direcțiile de dezvoltare ale politicii educaționale și de formare profesională a Uniunii Europene în condițiile provocărilor pandemice. În: "Implementarea practică a conceptului Politici bazate pe dovezi: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova". Materialele conferinței științifice cu participare Internațională din 2 decembrie 2020. Chișinău: ÎS FEP "Tipografia Centrală", 2021. pp. 153-194. ISBN 978-9975-157-24-7.;
- GROSU R. Pandemia COVID-19 – o oportunitate de adaptare a potențialului științific din Republica Moldova la paradigma unei noi culturi de cercetare. În: "Implementarea practică a conceptului Politici bazate pe dovezi: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova". Materialele conferinței științifice cu participare Internațională din 2

decembrie 2020. Chișinău: ÎS FEP "Tipografi a Centrală", 2021. pp. 58-80. ISBN 978-9975-157-24-7.;

- CEACÎR I. Transparența în procesul decizional în perioadele de pandemie și postpandemie de coronavirus. Studiu comparativ. În: "Implementarea practică a conceptului Politici bazate pe dovezi: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova". Materialele conferinței științifice cu participare Internațională din 2 decembrie 2020. Chișinău: ÎS FEP "Tipografi a Centrală", 2021. pp. 28-58. ISBN 978-9975-157-24-7.;
- GORBATIUC M. Организация по безопасности и сотрудничеству в Европе в период COVID-19. În: "Implementarea practică a conceptului Politici bazate pe dovezi: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova". Materialele conferinței științifice cu participare Internațională din 2 decembrie 2020. Chișinău: ÎS FEP "Tipografi a Centrală", 2021. pp. 231-247. ISBN 978-9975-157-24-7.

Articole în reviste naționale, Categoria B

- BRAGA L. «Эффективность политического процесса в Республике Молдова в контексте усиления глобальных угроз с точки зрения реалистического подхода». În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, 2021, nr.1.Vol. 1,4 c.a. (21 p.) ISSN 1857-2294;
- CEACÎR I. Corupția și meritocrația în sfera publică. În: Revista nr.1/2020 de Filosofie, Sociologie și Științe Politice. pp.87-100. ISSN 1857-2294;

Articole în culegeri științifice publicate în țară

- BRAGA L. «Авторитарные тенденции в развитии современного мира». În: Filosofia și perspectiva umană. Materialele conferinței științifice consacrată zilei mondiale a filosofiei, 21 noiembrie 2019, ediția a XVII-ea. Chișinău: Tipografia «Artpoligraf», 2020. 163 p. ISBN 978-9975-3036-7-5 (0,4 c.a.);
- BRAGA L. «Политический эффект социальной травмы в Республике Молдова». În: Filosofia și perspectiva umană. Materialele conferinței științifice consacrată zilei mondiale a filosofiei, ediția a XVI-ea. Chișinău: Tipografia «Artpoligraf», 2019, p. 66-71. ISBN 978-9975-3036-7-5 (0,4 c.a.);
- GROSU R. Inconsistența metodologică în cercetările politologice din Republica Moldova: între demersul inferențial și cel statistic. În: Putină Natalia, Solcan Alexandru

(coord.) Știința politică și administrativă: provocări globale, soluții locale. Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative. Materialele Conferinței Științifice Internaționale. Chișinău, 13 noiembrie 2020. Chișinău, 2021, p. 43-49.

Articole în culegeri științifice publicate în străinătate

- GROSU R. The psychosocial dimension of individual (in)security in virtual space: from a theoretical approach to empirical research. În: Bogusław Pacek, Przemysław Mazur (eds.). The Young Generation Confronted with the Security Challenges in Europe and Asia. DEEP NATO Programme. Brussels, Kraków: Uniwersytet Pedagogiczny, 2021, pp. 114-125;
- ROȘCA A. Efficiency vs Constitutionalism of the Pandemic Response. In: Reappraising Intellectual Debates on Civic Rights and Democracy in Europe. WG4: Debates. In: Edited Collections of the COST Action CA 16211 RECAST, vol. 4 (ed. by prof. Jose Rosales). University of Malaga, 2021, pp. 223-236;
- ROȘCA A. Welfare practices during COVID-19. In: Who cares in Europe during pandemics? (ed. by prof. Clarisse Berthezene). Collections of the COST Action CA18119, European University Institute Florence, Italy, 2021, pp. 111-126;

Articole în alte reviste internaționale

- GORBATIUC M. One small step for e-voting, one giant leap for democracy. In: Journal of Geography, Politics and Society. Vol.10 No.1(2020). Poland, pp. 1-8.
<https://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/JGPS/issue/view/335>;

Publicații științifice electronice

- GORBATIUC M. An unnatural marriage: the new coalition government in Moldova. In: The database of who governs in Europe and beyond. University of Nottingham. 24 martie 2020. <https://whogoverns.eu/an-unnatural-marriage-the-new-coalition-government-in-moldova/>

7. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de prezentări (comunicări, postere, teze/rezumate/abstracte) la foruri științifice

Conferințe științifice internaționale:

ROȘCA A. Efficiency vs Constitutionalism of the Pandemic Response. RECAST Training School in the Humanities & the Social Sciences (2021 edition): Democratic Constitutionalism and Rights during COVID-19. COST Action 16211: Reappraising Intellectual Debates on Civic Rights and Democracy in Europe (RECAST). Chișinău, 10-11 februarie 2021;

Conferințe științifico-practice naționale cu participare internațională

- BRAGA L. «Реалистический подход» как методологическая база исследования политических процессов современного мира». Conferința științifico-practică cu participare internațională cu genericul: Философия и вызовы современности (к 90-летию Института Философии НАН Беларуси, Minsk, 15–16 апреля 2021 г. (prin corespondență);
- BRAGA L. "Эффективность политического процесса в условиях пандемии Covid-19 с точки зрения теории "социальной сложности". Conferința științifică cu genericul: „Potențial de creștere a capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM în contextul crizei cauzate de pandemia COVID – 19”. Chișinău, 15 aprilie 2021;
- BRAGA L. Comunicare: «Эффективность политического процесса в Республике Молдова в условиях пандемического кризиса». Conferința științifico-practică națională cu participare internațională cu genericul: „Strategia "gubernării deschise" pentru abordarea pandemiei COVID-19: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova. Chișinău, 13 mai. 2021;
- CEACÎR I. Cultura organizațională în perioada pandemiei de coronavirus. Conferință științifică "Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine," IPC, 11 februarie 2021;
- CEACÎR I. Transparența în procesul decizional în perioadele de pandemie și postpandemie de coronavirus: studiu comparativ. Conferința științifică: „Strategia "gubernării deschise" pentru abordarea pandemiei COVID-19: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova”, 13.05.21;

- DIACON M. Direcțiile de dezvoltare ale politicii educaționale și de formare profesională a Uniunii Europene în condițiile provocărilor pandemice. Conferința științifică internațională cu genericul: „Strategia "gubernării deschise" pentru abordarea pandemiei COVID-19: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova”, 13.05.21;
- GROSU R. „Inconsistența metodologică în cercetările politologice din Republica Moldova: între demersul inferențial și cel statistic”. Conferința științifică „Political and Administrative Science: Global Challenges, Local Solutions”, 13 noiembrie 2020, Universitatea de Stat din Moldova;
- GROSU R. Racordarea potențialului științific din Republica Moldova la rigorile Spațiului European de Cercetare prin preluarea experiențelor internaționale de valorificare a dimensiunii empirice în studiile din domeniul științelor socioumane în contextul COVID-19. Conferință științifică internațională cu genericul: „Strategia "gubernării deschise" pentru abordarea pandemiei COVID-19: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova”, 13 mai 2020;
- GORBATIUC M. Implicarea Misiunii OSCE în aplanarea problemelor conexe crizei COVID-19. Conferința științifico-practică națională cu participare internațională „Strategia "gubernării deschise" pentru abordarea pandemiei COVID-19: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova”, 13 mai 2021;
- ROȘCA A. Constituționalismul în situațiile extreme: analiza retrospectivă a abordării situațiilor de urgență în domeniul sănătății publice. Conferința științifică internațională cu genericul: „Strategia "gubernării deschise" pentru abordarea pandemiei COVID-19: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova”, 13.05.21;
- ROȘCA A. Răspunsul public la pandemia COVID-19: eficiență versus constituționalism. Conferință științifică internațională cu genericul: „Politici bazate pe dovezi”: experiența internațională și bune practici pentru Republica Moldova”, 2 decembrie 2020;

Mese rotunde

- BRAGA L. «Роль политического фактора в преодолении системного кризиса, вызванного пандемией COVID-19». 2. ☞ Masa rotunda cu genericul: „Funcționalitatea instituțiilor

puterii supreme în stat din Republica Moldova în condițiile pandemiei COVID-19”, Chișinău, 25 martie 2021”;

- CEACÎR I. Dimensiunile comportamentului organizational în instituțiile din RM în condițiile pandemiei COVID-19. Masa rotundă cu genericul Funcționalitatea instituțiilor puterii supreme în stat din Republica Moldova în condițiile pandemiei COVID-19, ICJPS, 25 martie 2021;
- GROSU R. Știința deschisă în serviciul instituțiilor puterii de stat: transparență, responsabilitate și responsivitate în context pandemic. 1.Masa rotundă „COVID-19 & funcționalitatea puterii centrale de stat”. ICJPS, 25 martie 2021;
- GORBATIUC M. ОБСЕ в период COVID-19: есть ли шансы на возрождение? Masa rotundă cu genericul: “Funcționalitatea instituțiilor puterii supreme în stat din Republica Moldova în condițiile pandemiei COVID-19 ” 25 martie 2021;
- ROȘCA A. Tipologia abordărilor guvernamentale ale pandemiei COVID-19. Raport în cadrul mesei rotunde cu genericul: “Funcționalitatea instituțiilor puterii supreme în stat din Republica Moldova în condițiile pandemiei COVID-19 ” 25 martie 2021;

Ateliere de lucru

- CEACÎR I. Unele reflecții privind cultura organizațională și schimbarea în context pandemic. Atelierul de lucru cu genericul: Potențial de creștere a capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM în contextul crizei cauzate de pandemia COVID – 19, ICJPS, 15.04.2021;
- GROSU R. Știința deschisă în serviciul instituțiilor puterii de stat: transparență, responsabilitate și responsivitate în context pandemic. Atelier de lucru „Potențial de creștere a capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM în contextul crizei cauzate de pandemia COVID-19”. ICJPS, 15 aprilie 2021;
- GORBATIUC M. Activitatea OSCE în condițiile pandemiei COVID-19. Atelierul de lucru cu genericul: “Potențial de creștere a capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM în contextul crizei cauzate de pandemia COVID-19 ” 15 aprilie 2021;

8. Protecția rezultatelor obținute în formă de obiecte de proprietate intelectuală

9. Materializarea rezultatelor obținute

10. Dificultățile în realizarea proiectului

- 1) Principala dificultate de realizare a proiectului a ținut de latura financiară. În condițiile austere create de insuficiența de finanțare prin programele de stat, oferta de interes se arăta ca unica posibilitate de păstrare a relațiilor de muncă cu unii cercetători. Însă pauzele extrem de lungi de salarizare între iulie-octombrie 2020 și ianuarie-aprilie 2021 au avut un impact extrem de negativ asupra motivării și, implicit, a rezultatelor membrilor echipei de cercetare, nevoiți să caute alte surse pentru a-și asigura subzistența;
- 2) Condițiile impuse de lockdown au făcut imposibilă deplasarea la Consorțiul Arhivelor de Date pentru Științele Sociale Europene pentru traininguri asistate de experții CESSDA din Bergen, Norvegia (la momentul presupus al deplasării condiția impusă de autoritățile norvegiene era de o carantină de 14 zile la intrarea în țară).

11. Concluzii

RO: Criza generată de COVID-19 arată că în situațiile de urgență extremă (reală sau percepută), un act de echilibrare între securitate și libertate deseori poate să fie pârținitor. Mai mult, presiunile exercitate de exigențele acute asupra factorilor de decizie, împreună cu anumite trăsături unice ale mentalității și gândirii de criză, vor avea ca rezultat o subevaluare sistematică a unui interes social (libertate) și supraevaluare a altuia (securitate), astfel încât echilibrul care rezultă ar fi înclinat în favoarea preocupărilor de securitate în detrimentul drepturilor și libertăților individuale. Prin urmare, o recomandare esențială ar fi evitarea supraaprecierii sistematice a componentei de securitate, pentru că eșecul abordării simultane a libertății și securității poate transforma greșelile și erorile de moment în patologii de guvernare, cu metode de decizie care nu sunt doar greșite, ci și iraționale;

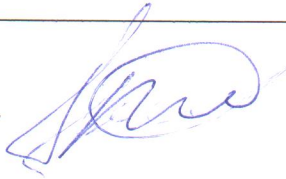
Din perspectiva unei democrații autentice, se recomandă evitarea situațiilor, în car, în loc să rămână excepționale, situațiile de urgență devin înrădăcinate și prelungite. Or, confruntate cu amenințările de genul COVID-19, regimurile de urgență tind să se perpetueze, indiferent de intențiile celor care le-au invocat inițial. Odată aduse la viață, acestea nu sunt atât de ușor de reziliat. Împuternicirile temporare de urgență nu ar trebui să devină o normă și să se transforme în starea obișnuită a lucrurilor, iar atunci, când la ele se recurge, acestea trebuie să fie fondate pe dovezi, venind din sfera științei.

ENG: The crisis generated by COVID-19 shows that in situations of extreme urgency (real or

perceived), an act of balancing security and freedom can often be biased. Moreover, the pressures exerted by acute demands on decision-makers, together with certain unique features of crisis mentality and thinking, will result in a systematic underestimation of one social interest (freedom) and an overestimation of another (security), so that the balance the resulting would be in favor of security concerns to the detriment of individual rights and freedoms. Therefore, an essential recommendation would be to avoid the systematic overestimation of the security component, because the failure of the simultaneous approach to freedom and security can turn momentary mistakes and errors into governance pathologies, with decision-making methods that are not only wrong but also irrational.

From the perspective of a genuine democracy, it is recommended to avoid situations in which, instead of remaining exceptional, emergencies become entrenched and prolonged. However, faced with threats such as COVID-19, emergency regimes tend to be perpetuated, regardless of the intentions of those who initially invoked them. Once brought to life, they are not so easy to terminate. Temporary emergency powers should not become the norm and become the usual state of affairs, and when they are used, they should be based on evidence, coming from the realm of science.

Conducătorul de proiect Alexandru Roșca, dr.

Data: 2.09.2021

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 parte integrantă contractului de finanțare nr. 12/COV19 din data 01 iulie 2020 și a contractului de finanțare nr. 12/COV19 din data 04 ianuarie 2021

Cifrul proiectului: 20.70086.20/COV

Cheltuieli, mii lei						
Denumirea	Cod	Anii de gestiune 2020-2021				
	Eco (k6)	Aprobat 2020	Aprobat 2021	Precizat 2020-2021	Executat 2020-2021	Sold
Cheltuieli	2	337.0	337.0	674.0	615.6	58.4
Cheltuieli de personal	21		283.6			
Remunerarea muncii	211		219.8			
Remunerarea muncii temporare	211200		219.8			
Contribuții și prime de asigurări obligatorii	212		63.8			
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100		63.8			
Bunuri și servicii	22	57.6	53.4	111.0	77.4	33.6
Deplasări de serviciu peste hotare	222720	33.6		33.6		33.6
Servicii editoriale	222910	24.0	53.4	77.4	77.4	
Servicii neatribuite altor aliniate	222990					
Alte cheltuieli	28	279.4		563.0	538.2	24.8
Alte cheltuieli în bază de contract cu persoane fizice	281600	279.4		563.0	538.2	24.8
Stocuri de materiale circulare	33	6.5	6.5	13.0	3.0	10.0
Procurarea produselor alimentare	333110	6.5	6.5	13.0	3.0	10.0
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110					
Total		343.5	343.5	687.0	618.6	68.4

Notă: În tabel se prezintă doar categoriile de cheltuieli din contract ce sunt în execuție și modificările aprobate (după caz)

Conducătorul organizației dr. hab. Victor JUC (numele, prenumele)

Contabil șef Tatiana Lazarenco (numele, prenumele)

Conducătorul de proiect (leader) dr. Alexandru ROȘCA (numele, prenumele)

Componența echipei proiectului

Cifrul proiectului: 20.70086.20/COV

Echipea proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) 2020						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Roșca Alexandru	1980	dr.	0,75	01.07.2020	30.06.2021
2.	Grosu Ruslana	1976	dr.	0,75	01.07.2020	30.06.2021
3.	Braga Lilia	1960	dr.	0,75	01.07.2020	30.06.2021
4.	Diacon Maria	1987	dr.	0,75	01.07.2020	30.06.2021
5.	Albu Natalia	1976	dr.	0,25	01.10.2020	
6.	Ceacîr Irina	1983	dr.	0,75	01.07.2020	30.06.2021
7.	Corbatiuc Marina	1980	drd	0,5	01.07.2020	30.06.2021

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2020-2021					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.	Diacon Maria	1987	dr.		
2.	Albu Natalia	1977	dr.	0	
3.	Corbatiuc Marina	1980	drd.	0,5	02.01.2021
4.	Grosu Ruslana	1976	dr.	0,5	02.01.2021
5.	Diacon Maria	1987	dr.	0,5	15.01.2021
6.	Vrajițoru Diana	1991	-	0	01.07.2020
7.	Zaharia Maria	1997	-	0	01.07.2020

Conducătorul organizației: JUC Victor, dr. hab., prof. univ. _____

Contabil șef: LAZARENCO Tatiana _____

Conducătorul de proiect: ROȘCA Alexandru S., dr. _____

Data: 02.09.2021

